THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (No.) 13. CHICAGO, ILL., PETEK, 20. JANUARJA — FRIDAY, JANUARY 20, 1928. LETNIK XXXVII.

Zed. drž. nepopustljive v Havani-Marx grozi z odstopom

DELEGATJE ZED. DRŽ. NE BODO DOPUSTILI, DA BI SE STRICU SAMU VZELA PRAVICA POMAGATI KAKŠNI SOSEDNI REPUBLIKI V SLUČAJU UPORA ALI KAJ SLIČNEGA.

Havana, Cuba. — Dokler je bil predsednik Coolidge v Havani se je le slavo pelo Zed. drž., zdaj pa je drugače. Delegatje Zed. drž. na panameriški konferenci ne bodo deležni take časti, kakor jo je bil Coolidge, kajti rešiti imajo težko nalogo. Braniti morajo pravice Zed. drž. in prav ničesar ne smejo popustiti. Predvsem pa ne smejo pristati na nobeno pogodbo, po kateri bi se Zed. drž. prikrajšalo teh pravic, da bi ne smele kakšni sosedni republiki pomagati v slučaju upora ali kakšnih drugih neredosti. Stric Sam hoče in mora imeti še nadalje proste roke, da varuje svoje interese v Centralni in Južni Ameriki.

Charles E. Hughes, načelnik delegacije Zed. drž., si je naložil na svoje rame največjo nalogo in odgovornost. Le on bo odgovarjal na morebitne napade proti Zed. drž. Desna roka Hughesa je poslanik Fletcher.

Sosedne republike, ki bi se rade otresle Stric Samovega vmešavanja v njihove zadeve so za reorganizacijo Panameriške unije. Rade bi nekako ameriško ligo narodov s tako politično silo, da bi lahko reševala spore med ameriškimi republikami in ki bi določevala, če se dovoli ali ne, Zed. drž., da bi intervenirale, ali kakor pravijo, branile svoje interese v kakšni sosedni republiki, kjer bi nastali morebitni nemiri. Naravno, da bo to naletelo na odpor pri delegaciji Zed. drž.

Na kongresu je zastopanih ena in dvajset ameriških držav. Havana je danes tako rekoč središče sveta in skoro večjega pomena kakor je Ženeva.

—o—

IZPOVED POŽIGALCA.

Washington, D. C. — V torek ob zgodnji jutranji uri je v tukajšnjem mestu gorelo na dveh krajih. Najprvo v skladišču žita na Q cesti in Eckington place ter pri Lank Woodwork kompaniji na 1341 cesti. John J. Fisher, pacijent v Walter Reed bolnišnici, je oblastim izpovedal, da je on zažgal. Rekel je, da ga je neka notranja sila, kateri se ni mogel vstavljati, privedla do tega, da je to storil. Škoda povzročena po požaru je velika.

—o—

BOLEZEN NEMŠKEGA ZUNANJEGA MINISTRA.

Berlin, Nemčija. — Stresemann, nemški zunanji minister, se nahaja na bolniški postelji za influenco in boleznijo na ledvicah, katera ga že dolgo časa muči. Po zdravniški izpovedi, minister ne bo mogel več mesecev opravljati svojega posla. Drugi mesec bo odpotoval s svojim zdravnikom na jug.

—o—

— Madison, Wis. — Maurice E. Field, star 30 let, advokat in njegova 12 letna hčerka sta se peljala z avtomobilom in zavozila v jezero Mendota. Avto s trupli je 30 čevljev globoko v vodi.

MARX ODSTOPI?

Nemška centralna stranka hoče volitve pred določenim časom; predsednik stranke hoče resignirati. — Delavci zahtevajo višjo plačo.

—o—

Berlin, Nemčija. — Zadnja seja državnega zbora v Berlinu je bila zelo viharna. Centrum, kateremu predseduje kancler Wilhelm Marx, želi volitve pred določenim časom. Marx grozi, da bo odstopil kot predsednik. Dr. Marxa so kritizirali, ker je rekel, da je centralna stranka bolj monarhistična, kakor pa republikanska. S tem je hotel povedati, da je mnenja, če bi se vzpostavila monarhija, bi se ji centrum pridružil. Stranka obstoji iz petdesetih odstotkov katoliških delavcev in petdesetih odstotkov industrijalcev, ki so na glasu, da simpatizirajo z monarhisti. Bati se je bilo, da bodo delavci prestopili v komunistično ali socialistovsko stranko. Zato pa, tako pravi poročilo, Marx raje odstopi, kot pa, da bi prišlo do razkola v stranki.

Delavci zahtevajo zvišanje mezde in krajši delavni čas. Industrijalci pa o tem nočejo ničesar slišati; pač pa grozijo, da bodo delavce izprli.

—o—

POLITIČNE VESTI.

Frank Smith še vedno čaka, če ga bodo sprejeli senatorji v zbornico. — Večina nasprotuje; proti Smithu je tudi senator Reed.

—o—

Washington, D. C. — Frank L. Smith, katerega so volivci države Illinois izvolili zveznim senatorjem, še vedno čaka, če mu bo dovoljeno podati prisego in kot senator zastopati v Washingtonu svojo državo. V četrtek se je bila poslednja bitka proti Smithu, rezultat pa še ni znan. Ker pa je pretežnja večina proti Smithu, je gotovo, da Smith ne bo sedel v senatski zbornici.

Med nasprotniki Smitha je tudi James A. Reed, ki je predložil resolucijo, v kateri našteva grehe Smitha ki so taki, da bi bila sramota za ostale senatorje, če bi ga imeli med seboj. Seveda, da je še več senatorjev, katerih se držijo madeži, a niso znani javnosti, torej je vse dobro.

Senatorja Bingham in Hale sta na seji, ko se je razpravljalo o tej zadevi, podpirala Smitha; senatorja George in McKella, sta pa rekla, da je dolžnost senatorjev, da Smithu ne dovolijo prisege.

—o—

JUGOSLOVANSKI POSLANIK ODPOKLICAN IZ WASHINGTONA.

Belgrad, Jugoslavija. — Tukajšnja vlada je odpoklicala iz Washingtona svojega poslanika, Vojislava Antoniviča, ki je bil imenovan na to mesto februarja 1927.

HICKMAN PRED SODIŠČEM.

Slika nam predstavlja Williama Hickmana pred sodiščem v Los Angelesu. Mladenič je poleg umora Marian Parker obdolžen tudi roparskega napada v Rosehill, pri katerem je bil ustreljen lekarnar Ivy Thomas.

HOTELLING IMA VEČ ZLOČINOV NA VESTI.

Morilec petletne deklice izpovedal, da se je poprej pregrešil nad dvema deklicama. — Veliko razburjenje med ljudstvom.

—o—

Flint, Mich. — Adolph Hotelling, morilec 5 letne Dorothy Schneider, je v državni ječi, kjer imajo zaprtega, izpovedal, da ima na vesti še dva zločina. 27. februarja 1926 je napadel 7 letno Esther Skinner v Oak Hill pokopališču, v bližini Owosso. 27. aprila 1927 se je pa pregrešil nad 8 letno Ello May Horn, katero so našli nezavestno ležati ob poti.

Razburjenje med ljudstvom je veliko in oblasti so vse potrebno preskrbele za varstvo zločinca, ker se je bati, da bo ljudstvo vzelo postavo v svoje roke in obračunalo z njim.

Pri nadaljnem basliševanju se je Hotelling spretno znal izogibati vprašanjem, na katera bi moral odgovarjati, zakaj je umoril otroka.

Hotelling je bil v svojem domačem kraju znan kot poštenjak in človek, ki ni nikomur nič žalega storil. Za svojo družino je skrbel kakor se spodobi, zato pa vesti, da je on morilec deklice, njegova družina ni mogla verjeti. Njegova žena je izpovedala, da mu bo pomagala kar bo mogla. Hotelling ni udan pijači, tudi ni kadilec. Svojo ženo in otroke je nadvse ljubil. Ko je pred par leti umrl eden izmed njegovih otrok, je dolgo čas plakal in ga niso mogli utolažiti. Nato je vzel za svojo neko siroto, staro 3 leta in skrbel za njo kakor za svoje otroke.

Ko je žena Hotellinga zvedela, da je priznal tudi, da se je pregrešil nad dvema deklicama že poprej, je padla v nezavest.

—o—

Ako se ti "Amerikanski Slovenec" dopade, povej to svojim prijateljem in znancem in priporoči jim ga, da si ga naroče!

ANGLEŠKE BOJNE LADJE NA KITAJSKO.

Velika Britanija poslala pet bojnih ladij na Kitajsko, dasi nimajo tam ničesar iskati. — Japonsko-ruska zveza ni po volji Angliji.

—o—

Šanghaj, Kitajsko. — Anglija je polagoma svoje čete iz Kitajske jemala domov, ker se je Kitajska umirila in nimajo tam ničesar iskati. Nenadoma pa je izdala povelje petim 10,000 tonskim križarkam, da imajo takoj odpluti v kitajsko vodovje. Čemu, ni znano. Japonci si tolmačijo, da je vzrok temu angleško nasprotstvo proti rusko-japonski zvezi. Sicer še zveza ni sklenjena in mogoče tudi ne bo. Japonska delegacija, ki se je te dni vrnila iz Moskve, ni dosegla svojega namena. Kolikor bo mogoče Angliji nasprotovati zvezi, bo vse storila, ker najbolj varno se čuti, če je sovjetska Rusija brez zaveznikov.

—o—

POSKUŠEN ATENTAT NA BELGIJSKEGA PRINCA.

London, Anglija. — Bomba je eksplodirala v palači, in sicer v sobi, kjer se je nahajal belgijski prestolonaslednik, princ Leopold. Eksplozija, kateri je sledil ogenj, je povzročila malenkostno škodo, prestolonaslednik je ostal nepoškodovan.

—o—

REVOLUCIJONARNA ZAROTA V BOLIVIJI ODKRITA.

La Paz, Bolivia. — Tukaj so aretirali več odličnih mož politikarjev in nekega višjega častnika, ker so obdolženi, da so kovali zaroto proti vladi.

—o—

KITAJSKI MORSKI ROPARJI NAPADLI PARNIK.

London, Anglija. — Semkaj je prišlo poročilo iz Hong Konga, da so kitajski roparji napadli kitajski parnik Sam Ham Hoi, ki je plul proti Hong Moon. Moštvo parnika se je postavilo roparjem v bran, pri čemer je neki mornar, angleški podanik, bil smrtno zadet, več potnikov je bilo ranjenih.

KRIŽEM SVETA.

— Carigrad, Turčija. — Z obravnavo proti 57 Turkom, obdolženih zarote proti vladi, ki so bili aretirani meseca novembra, se je zdaj pričelo in obeta, da se bo dolgo časa vlekla. Med obdolženci je večina delavcev in ena ženska.

— Chicago, Ill. — Martin Walsh, star 71 let, preddelavec pri Peoples Gas Light & Coke kompaniji je tako nesrečno padel po stopnjicah, da je mrtev obležal na tleh.

— Winslow, Ariz. — Mr. in Mrs. John Tillman sta živela v vednem prepiru. Sporazumela sta se, da se bosta ločila. Predno se pa je to zgodilo, sta oba segla po revolverjih in streljala eden na drugega tako dolgo, da sta oba smrtno zadeta padla po tleh. Značilno je pa to, da sta bila v zakonskem stanu šele štiri mesece.

— Quincy, Ill. — Osemnajstletni dijak Hollmar Longsdon, se je v kleti višje šole v Versailles, Ill., ustrelil. Kot vzrok se navaja, ker ga oče ni pustil, da bi se vdeležil neke šolske igre.

— Boise, Idaho. — Tukaj pogrešajo letalca Hoyta,, ki je že v soboto odletel iz Salt Lake City proti Boise. Organizirala se je reševalna akcija, ki pogrešanega išče.

— Flint, Mich. — Wilfred Bricker, star 24 let, mlekar, je ostal pri življenju in dobil le male praske, ko je vlak zadel v njegov voz in ga porinil v 50 čevljev globok prepad. Voz je popolnoma razbit.

—o—

UMOR IN SAMOMOR.

Berwyn, Ill. — A. G. Wenclik, star 28 let, 2109 South Grove ave. je v sredo zjutraj stopil iz svoje hiše s svojo ženo, ko je počil strel in Wenclik je smrtno zadet padel po tleh. Napadalec, Viktor Novak, 2125 Oak Park ave., ki je na svojo žrtev čakal skrit za telefonskim drogom, je potem zavžil precejšnjo množino strupa in predno ga je Walter Car, ki je vse to videl, mogel prijeti, si je pognal kroglo v glavo. Novak je bil na mestu mrtev, Wenclik je pa umrl v bolnišnici kamor so še živega pripeljali. Soproga Wenclika je padla v nezavest ko je videla svojega moža ležečega na tleh z rano v desnem očesu. Novak je tudi bil poročen, njegova žena je pa nekje v Michiganu. Vzrok umora in samomora še ni znan.

—o—

DRAGO PLAČANA RADOVEDNOST.

Chicago, Ill. — Stanley Grask, je svoj avto vstavil pred gasolinsko postajo na 8501 Commercial ave., kjer je kupil gasolin. Bilo je ponoči. Ni verjel, da je prodajalec tank napolnil do vrha, zato je prižgal vžigalico, da se sam prepriča. Gasolin se je vnel in velik plamen je švignil v zrak, nastal je ogenj, katerega so pa hitro pogasili. Grask je pa zadobil težke opekline po rokah.

—o—

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

Iz Jugoslavije.

ZVEZA MED JUGOSLAVIJO IN NEMČIJO JE MOGOČA, KI BI BILA V INTERESU OBEH DRŽAV TAKO GOSPODARSKO KAKOR POLITIČNO. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Za zvezo z Nemčijo?

Joca Jovanovič, bivši jugoslovanski londonski poslanik, je že ob priliki Marinkovičevega zunanjepolitičnega ekspozeja naglašal potrebo po zvezi z Nemčijo. Nemčija je danes po mnenju Jovanoviča povsem nekaj drugega kot je bila pred vojno. Medsebojni gospodarski, prometnopolitični in politični interesi med Jugoslavijo in Nemčijo bi se ravno z zvezo dopolnili. Trozveza med Rusijo, Nemčijo in Jugoslavijo pa bi sedanje stanje v Evropi le učvrstila.

Kritiki Jovanovičeve teze pravijo naslednje: Jovanovič ima prav ko trdi, da je Nemčija po vojni nekaj drugega kot Nemčija pod Viljemom. Kjer je tedaj odločevala sablja, sodeluje danes diplomacija. Kjer se je nekoč sejalo sovraštvo in nadutost, se išče danes prijateljstvo, sklepajo se razsodiščne in trgovske pogodbe.

Mora se reči, da so sporne točke med Jugoslavijo in Nemčijo takorekoč odpadle. Jugoslovansko poslaništvo v Berlinu ima razmeroma prav prijateljsko razmerje z nemško vlado in o konfliktih ni govora. Reperacije jugoslovanski državi v višini ca. 500 milijonov letnih dinarjev, se plačujejo.

Jovanovič tudi trdi, da išče Nemčija zveze z Jugoslavijo. O tem se ne moti. Dejstvo je, da je tudi uradno nemško zunanje ministrstvo za to, da pripade Balkan balkanskim narodom, da se razmere v tem kotu definitivno urede, da se jugoslovanska država zbliža z Bolgarijo, da nastopi mir. Kjer je namreč mir, tam je tudi trgovina sigurnejša.

—o—

V cerkvi ga je zabodel.

Štefan Čvek, doma iz vasi Vrh pri Mariji Bistrici na Hrvatskem, je šel na Štefanovo v cerkev k maši. V cerkvi je bil tudi Blaž Mikuš, s katerim sta živela v sovraštvu. Mikuš se je neopaženo približal Čveku, potegnil nož in mu ga z vso silo zamodel v trebuh. Čvek se je s silnim krikom zgrudil na tla. Prepeljali so ga v zagrebško bolnico, pa ni mnogo upanja, da bi ostal pri življenju.

—o—

Veliki snežni viharji

so divjali po Hrvatskem. Mnogo telefonskih in brzojavnih žic je pretrganih. Vlaki so imeli velike zamude.

—o—

Zagoneten zločin.

V jarku ob železniški progi dva kilometra proč od Osjeka, so našli na pol golo truplo 18-letne delavke Ane L., ki je bila nastavljena v osješki pivovarni. Ana je na zagoneten način zginila že 14. decembra. Komisija je ugotovila, da je bil nad njo izvršen sadističen umor.

—o—

Aretiran italijanski vohun.

V Šibeniku so aretirali nekega Dimitrisa, ki je osumljen, da je italijanski vohun. Dimitris je izjavil, da je Grk, vendar so ugotovili, da govori mnogo bolje italijansko kakor grško. Potikal se je že delj časa po šibeniški okolici.

—o—

Jelisaveta Petrovičeva umrla.

V sredo, 28. dec. je umrla gospa Jelisaveta Petrovičeva, soproga narodnega poslanca in bivšega ministra Nastasa Petroviča. Pokojnica je bila vzorna mati in izredno agilna delavka v raznih institucijah, predvsem pri Rdečem križu.

—o—

Smrtna kosa.

V Sv. Bolfenku v Slov. goricah je 27. dec. umrla gospa Avgusta Kos, nadučiteljeva soproga. — V Radomljah pri Kamniku je umrl g. Ant. Ravnihar, posestnik in čevljarski mojster. — V Postojni je umrl g. Andrej Čuk, hišni posestnik. — V Ljubljani je umrla gospa Ivana Lederhas, hišna posestnica in vdova po gimnazijskem profesorju.

—o—

Smrtna nesreča.

V torek, 27. dec. se je peljal z vlakom, ki vozi iz Varaždina v Zagreb, 22 let stari Lenard Križmanič, doma iz vasi Marinci pri Pregradi. Križmanič je stal na stopnicah in se zelo nagibal ven. V tem hipu je vlak privozil do nekega mostu, ki ima na vsakem koncu zid. Križmanič je s tako silo zadel ob zid, da je padel na tla in obležal mrtev.

—o—

Umrla je

po daljši mukapolni bolezni gospa Josipina Eiletz, soproga železniškega uradnika Ivana in mati vladnega tajnika Leopolda v Slovenjgradcu. Ranjka je bila zvesta članica katoliških organizacij in se je vedno rada udeleževala katoliškega društvenega življenja. Svojo rodbino je vzgojila v strogo krščanskem duhu. Njen pogreb je pričal, kako je bila priljubljena med vsemi, ki so jo poznali.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke.

Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500	Din	$ 9.40
1,000	Din	18.50
2,500	Din	46.25
5,000	Din	92.00
10,000	Din	182.00
100	Lir	$ 6.10
200	Lir	$11.90
500	Lir	$28.75
1000	Lir	$56.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098.

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00

POZOR:—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Verska brezbrižnost.

Kjer se brezbrižnost ugnezdi, tam ni napredka. Pa naj bo to v kateremkoli hoče političnem, gospodarskem ali verskem vprašanju.

Zanesite v vojsko med vojaštvo in častnike brezbrižnost, pa je zmaga dosežena po sovražniku. Ako se v vojski častniki in vojaki ne brigajo za zmago in jim je vseeno, kakšen konec dožive, taka vojska ne more doživeti drugega kakor poraz.

Katoličani vsega sveta z žalostjo gledajo na Mehiko, kjer peščica brezvercev po svoji samopašnosti dela s katoličani, kakor se poljubi sovražnikom katoličanov. Komentirajo in razlagajo na različne načine razmere v Mehiki.

Korenina teh razmer tiči v verski brezbrižnosti. Kaj takega, kakor se dogaja v Mehiki s katoličani, bi absolutno ne bilo mogoče, če bi ne bilo velike brezbrižnosti. To je mogoče samo tam, kjer narod to dopusti, kjer je narodu vseeno, kaj se zgodi z njegovo vero.

Sveta Stolica ni mogla pametneje ravnati, kakor to, da je ukazala, da se preneha z vsemi cerkvenimi opravili v Mehiki. Kajti opravičena je do tega. Če je narodu, ozir. državi, ki obstoji iz naroda in je tu zaradi naroda, kaj za cerkev, za njegovo vero, tedaj bi se ta narod oglasil z ogorčenjem in bi zahteval nazaj to, kar so mu nasprotniki njegove vere vzeli. Pa se zahteva kaj takega? Da, morda kaki posamezniki. Narod v obče pa je brezbrižen in se ne zgane.

Da je mehikanski narod res v veliki meri brezbrižen, je velik dokaz tudi to, ko je lansko leto 1. septembra 1927 mehiški predsednik Calles, takozvani novodobni Neron, v govoru na mehikanski kongres izjavil na odlok sv. Stolice tako-le: "Mehikansko ljudstvo se je pokazalo indiferentno napram suspendaciji cerkvenih opravil in služb . . ." — Ves katoliški svet je opravičeno pričakoval, da bo mehikanski narod kot en mož odgovoril na ta sramotni izziv svojega predsednika. In vendar tega, kar se je pričakovalo, še do danes ni od mehikanskega ljudstva. Pač brezbrižno in nezavedno!

Čigava je krivda glede te brezbrižnosti? Morda ljudstva samega? Morda. Toda na celi črti ne. Kdo naj zameri neorganiziranemu in nedisciplinirnemu vojaštvu, če ne stori svoje dolžnosti, kakoršne se pričakuje od disciplinirnih vojakov?

Težko je govoriti in kritizirati, kajti kritizirati je namreč vedno lažje kakor delati. Fakt je tudi, da številni v Mehiki silno trpe. Vendar, kakor dejstva govore, med mehikanskimi katoliki je velika brezbrižnost, katere bi v tako vrlo važnih momentih ne smelo biti.

Ta slučaj v nesrečni Mehiki je glasna pridiga, glasno svarilo za katoličane vsega sveta. Uči nas ta slučaj, kako potrebno je katoličanom, da so organizirani, da so organizatorično disciplinirani. Slučaj, kakor je v Mehiki, se lahko čez noč pojavi v vsaki državi. Kdo ve, kje se bo prihodnji? Sovražniki katoličanov po svojih ložah vrtajo noč in dan proti katoliški cerkvi. In ako jih napad zaloti v taki brezbrižnosti, kakor je Mehikance, tedaj gorje, zopet bodo padale žrtve, zopet bo tekla mučeniška kri na račun gole in ogabne brezbrižnosti.

Če kakšen, je to vzrok, da so katoličani vedno in vsepovsod dobro organizirani. Katoličani imamo ugledne cerkvene in verske organizacije. Vsakega katoličana in katoličanke je dolžnost, da je član(ica) takih organizacij. Zlasti v Ameriki imamo katoličani zlasti za može in fante ugledno cerkveno društvo Najsvetejšega Imena. Na milijone in milijone katoličanov, mož in fantov je v vrstah tega društva. Namen tega društva je vzgajati in disciplinirati naše moštvo. Vsak pravi in zaveden katoličan je v vrstah tega društva. Kdor ni, ta je brezbrižen. Tak je Kristusov samo radi tega, da bi od Kristusa dobrote prejemal, ali kadar je treba za Kristusa v boj, tedaj ga ni na plan, tedaj je brezbrižen in molči, kakor Mehikanec, ki pravi, da je katoličan, ko mu pa Križ mečejo z oltarjev, ko morijo njegove Kristusove namestnike, se pa ne zgane, marveč strahopetno in brezbrižno čepi v svojem kotu. Neprijetno je to, toda resnično.

Bratje in sestre, tudi med nami se marsikje kaže ta brezbrižnost. V Mehiki dejansko vodijo boj proti Kristusu in Njegovem Križu. Med nami vodijo besedni boj. Tu in tam lete opazke, grde opazke čez vero, cerkev in duhovnika, pa so katoliški možje zraven, pa molče, tiho so in brezbrižni, kakor mehikanski katoličani. In kolikokrat! Nad Mehikance se jezimo, pa smo sami taki, kar poglejmo med svoje vrste. Koliko jih je, ki se ne sramujejo dvigniti besede do Kristusa in Njegov Križ? Ne, ne obsojajmo Mehikancev, obsojajmo tudi sebe! Verska brezbrižnost je temu vzrok, da smo taki. Govorimo, da smo katoličani, toda kadar je treba naš katolicizem v dejanjih pokazati, tedaj nas ni.

Kako žalostna je tudi že tolikokrat poudarjena resnica, namreč, prideš v katoliško hišo, na steni Križ, slike Marije in svetnikov — na mizi pa brezverski časopis. Tako je naše katoličstvo! Boga in Marijo imamo na steni, da se tu in tam ozremo na nju, na mizi pa skledo tiska, katera se nam polni dnevno z najogabnejšo duševno hrano, ki si jo morejo izmisliti brezverski časnikarji, da z njo trgajo iz vernih src verske resnice in mesto njih sejejo dvome in z njimi nevero.

Tako je. Pa reci komu besedico o tem, še kako se zameriš! Najboljši katoličan ti zameri. Vendar zamera gor, zamera dol, taki smo. Ne vsi, toda velika večina. To pa je tisti vzrok, radi katerega se med katoličani širi vedno bolj in bolj ogabna brezbrižnost.

LETNA FARNA SEJA PRI SV. JANEZU IN ŠE KAJ.

Detroit, Mich.

Prihodnjo nedeljo, 22. jan., ob dveh popoldne bo spet nekaj važnega pri sv. Janezu. — Vršila se bo v cerkvenem basementu letna seja vse faranov, da bodo poslušali poročila o gospodarstvu cerkvenega odbora in si bodo izvolili odbor za leto 1928. Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za napredek sv. Janeza, zlasti za finančno stran tega napredka.

Cerkveni odbor, hvala Bogu, ne bo v zadregi za poročilo, ki bo gotovo z odobravanjem sprejeto na seji. Saj je bilo v preteklem letu vsega prometa pri cerkvi precej nad 16 tisoč dolarjev — taka svota že nekaj pomeni! Kako je odbor s to svoto gospodaril, vse bo prišlo na dan. Vsak bo moral priznati, da je bil vsak dolar previdno in pametno naložen.

Po končani cerkveni seji bo dalo društvo Dobrega Namena v isti dvorani zabavo, katere čisti dobiček bo šel seveda za cerkvene potrebe. Vsi vabljeni!

Med našimi društvi se zdi, da za enkrat najlepše dela in prednjači vsem dru[illegible] društvom društvo Najsv. Imena. Čast fantom in možem, ki se tega prelepega društva tako tesno oklepajo! Sedaj je članov ravno 44, kar precej za našo mlado župnijo! Vendar je še mnogo mož in fantov, ki se iz nerazumljivih razlogov obotavljajo pristopiti k društvu. Pravijo, da so brez društva dobri farani in katoličani. No, tega ravno ne tajimo, toda res je tudi, da je samo podrobno izvedena organizacija tista moč in sila, ki more res nekaj doseči. Samo dva zgleda! Ali bi mogli brez tega društva doseči to, da vsak mesec lepo število mož in fantov skupno pristopa k sv. obhajilu? Ne verjamem! Pravijo nekateri, da lahko brez društva gredo. Dobro — toda zakaj pa ne gredo?

Drug zgled! Ali bi se moglo brez tega društva doseči, da bi naši možje in fantje priredili "Raffle", ki je prinesel nad $750.00 čistega dobička? Ali ni tak uspeh zmožen, vliti pogum in samozavest našim možem in fantom? Toda brez strumne organizacije je vsako tako podjetje nemogoče.

Naše društvo Najsv. Imena hoče torej storiti vse, da se pomnoži število članstva. Zato je napovedalo veliko kampanjo za pridobitev novih članov, ki ima trajati do drugega petka v mesecu marcu, ko se vrši tretja seja v tekočem letu. Med tem časom bodo vsi še ne organizirani možje in fantje, naši farani, osebno ali pismeno povabljeni, da pristopijo. Upamo, da jih ne bo mnogo, ki bi se vabilu ne odzvali.

Vsi torej na delo za napredek našega prelepega društva. da bo naraslo v mogočno organizacijo in v bodočnosti še vse bolj podprlo sv. Janeza v finančnem in moralnem oziru!

Poročevalec.

—o—

TEDENSKI VESTNIK SVETEGA ŠTEFANA.

Chicago, Ill.

Pretečeni teden smo imeli letno sejo. Letos je bila izredno lepo obiskana in potekla je nad vse mirno. Sklenili so precej važnih reči za bodoče delo, zlasti pa za dostojno in lepo proslavo tridesetletnice fare sv. Štefana. Na tej seji so prebrali tudi imena vseh novih cerkvenih odbornikov, ki so jih farniki sami volili. Volilo sicer ni mnogo farnikov, bili so pa izvoljeni delavni možje in fantje. V nedeljo bo posebna maša, med katero bo gosp. župnik zaprisegel nove cerkvene odbornike.

V nedeljo bo imel dramatični klub zopet nastop v naši hali. Pridite vsi od vseh strani. Pokazal nam bo "Skopuha", staro klasično igro, ki je pri vseh narodih doma. Spisal jo je francoski pisatelj Moliere v 16. stoletju, a je še danes tako sveža in živa, kakor da bi bila vzeta prav iz vsakdanjega življenja dvajsetega stoletja. Polna komičnih prizorov, polna nad vse zvitih zapletljajev, polna smeha, sarkazma in satire. Tako, da res ne bo nobenemu žal, ki jo bo prišel gledat. Ravno letos smo dobili prevod slovenski in so ga v domovini že povsod poskusili. Poskusili smo ga še mi. Pridite in prepričali se bote, da se nam je posrečil. Igravci bodo dobri, ne bo nobenih odmorov, ker ne bo treba kulis spreminjati. Začeli bomo točno ob dveh. Zberite se torej že dobro uro prej. Vstopnice bodo začeli prodajati ob 1:15. Tudi v predprodaji jih dobite pri članih dramatičnega kluba in pri predsedniku P. Vidmarju v tiskarni Edinosti. Zvečer ples in prosta zabava.

Pričenjamo tudi z organizacijo Boys Scouts in GirlsScouts. Že dolgo smo čutili potrebo živahnega športnega življenja. Letos smo se res začeli bolj zajemati za šport. Mladini je še v spominu lepa orlovska organizacija, ki jo je započel Rev. Fr. Leo. Žalibog je prekmalu zaspala. Orlovske organizacije se ne splača več započenjati, ker je nekaj izrazito starokrajskega. Začeli smo z organizacijo skavtov. V ta namen že hodi nekaj naših deklet in fantov v mesto, da se pripravijo v vsej potrebni vednosti in znanosti in potem začno na lastne roke organizirati šentštefanski krožek skautov.

Ponesrečila se je naša dobro poznana Mrs. Černič z 22nd Street. Padla je po nesreči po stopnicah in se potolkla. Blagi in vrli ženi želimo, da čim prej okreva.

Fant od fare.

—o—

Opozarjajte svoje prijatelje in znance na zanimive povesti v "Amerikanskem Slovencu!"

GROZOVITA SMRT PRI SPRAVLJANJU HLODOV.

Kranj, 21. dec. — Včeraj popoldne se je v gozdu nedaleč od Spodnje Besnice smrtno ponesrečil posestnikov sin Mirko Udir. Pri spravljanju hlodov iz visečega gozdnega kompleksa se je spodtaknil in padel na tla.

Velik hlod, ki se je prav takrat valil v dolino, mu je zmečkal glavo na drobne kose, da je obležal na mestu mrtev.

Kakor pripoveduje Udirjev hlapec, ki je bil priča strašnega prizora, se je nesreča pripetila tako-le: Oba, 27letni posestnikov sin Mirko Udir iz Spodnje Besnice in hlapec sta pripravljala v pol ure oddaljenem gozdu hlode za odvažanje. Na visečem svetu je hotel Udir zložiti hlode proti sebi in uravnaval njihovo lego s cepinom. Tako je medtem pritisnil hlod, ki je bil precej večji od prejšnjih, z večjo silo ob njegovo oporo, da se je moral Udir umakniti, hoteč se izogniti nevarnosti. Pri odskoku pa mu je spodrsnilo, da je padel na tla in obležal z glavo pred nekim deblom. V tem hipu se je valeči hlod nagnil v smeri proti na tleh ležečemu Udirju in pritisnil z vso silo in težo Udirjevo glavo ob deblo. Vse to se je zgodilo bliskovito hitro. Učinek je bil strašen.

Silovit udarec je Udirjevo glavo zmečkal na drobne kosc. Smrt je bila trenutna.

Ko je Udirjev hlapec uvidel, da je sin njegovega gospodarja mrtev, je obvestil o grozni nesreči domače v Spodnji Besnici. Pokojnikov brat je naznanil dogodek orožniški postaji v Kranju, ki je takoj izvršila ogled na mestu nesreče. Pokojnega Udirja so zatem prepeljali domači na dom v Spodnjo Besnico in ga položili na mrtvaški oder.

Vest o tragični nesreči Mirka Udirja, ki je tako nepričakovano umrl v nejlepši življenski dobi, je vzbudila med prebivalstvom v predelu med Sv. Joštom in Jamnikom, kjer se preživljalo ljudje večinoma s sekanjem drv in z žganjem oglja, splošno sočutje. Pokojni Udir je bil iz ugledne kmečke hiše ter daleč naokrog zelo priljubljen.

Naznanilo in vabilo
za CHICAGO in OKOLICO

v nedeljo, 22. januarja 1928

priredi

Slov. Kat. Dramat. Klub

V ŠOLSKI DVORANI, 22nd & LINCOLN STS.

Veliki dan

ZA CELO CHICAGO.

Točno ob 2. uri popoldne se prične veseloigra v 5 dej.

"SKOPUH"

OSEBE:

Gospodar Harpagon	Joe Fajfar
Klemen, njegov sin	Ludwig Skala
Elise, njegova hči	Mary Janesh
Valerij, Harpagonov oskrbnik	Frank Bicek
Marijana, Klemenova in Harpagonova ljubica	Mrs. Ludv. Skala
Anzelm, Valerijev in Marijanin oče	Peter Vidmar
Rozalija, ženitbena mešetarka	Brigita Spenko
Mojster Simon, Real Estate	Joe Ziherl
Stric Jakob, kuhar in kočijaž	John Gradishar
Klemenov domači učitelj in sluga	Sil. Hrastar
Botra Klavdija, postrežnica	Kat. Koščak
1. strežnik	Ludv. Janežich
2 strežnik	Tony Bogolin
Komisar	John Pernich

Igra je v režiji Rev. Aleksandra Urankar.
Odersko scenerijo oskrbi Jos. Roth.

Igra se vrši v 16. stolet. v Franciji.

Predstava se prične točno ob napovedani uri.

Pridite pravočasno, da ne zamudite začetka.

Takoj po igri se prične PLES in PROSTA ZABAVA.

IZVRSTNA GODBA.

Vstopnina za odrastle 50c, za otroke 25c.

Z jedili in pijačami bo preskrbljeno v najobilnejši meri.

Igra je nad vse zabavna in zanimiva, zato vabimo vse Chicaške Slovence, da tega dne obiščejo šolsko dvorano.

ODBOR.

PODLISTEK

Rev. K. Zakrajšek, O.F.M.:

MOJI SPOMINI.

Kako se zato človek zveseli, ko sreča po dolgih, dolgih letih kakega takega starega znanca, prijatelja izza teh mladih let.

Srečal sem jih zadnje čase že več. Drug drugega sicer najprej začudeno pogledamo enkrat, pogledamo dvakrat, pogledamo trikrat. Postarali smo se. Vsem že pada sneg na glavo, ali drugim vsaj "listje z glave." Ko smo se zadnjič videli, my, to smo bili še rožice! Danes pa?

"Kaj? Ti starec, ti si ta in ta moj bivši sošolec!" Tako se pozdravljamo sicer veseli in srečni, da se zopet vidimo. Toda neka meglica tuge sede na oči vsakega — stari smo. O, zato smo pa toliko bolj veseli drug drugega, zato so nam pa toliko dražji ti obrazi — obrazi izza mladih let.

Čitatelj, ako si ti tudi že videl "Abrahama" in ti tudi že pada sneg na glavo, me gotovo razumeš in si tudi sam skusil to, kar tu pišem.

Mlajši, no, vi me pa še boste razumeli, saj kakor se hitro mi staramo, tako hitro greste vi za nami. Le malo, prav malo počakajte, pa boste na "našem".

Tako sem se tudi jaz, pravim, zadnje čase že nekolikokrati zveselil, ko sem pri raznih prilikah srečaval svoje stare znance in prijatelje, s katerimi se nismo videli že dolga, dolga leta.

Nekdo potrka na vrata moje sobe v bolnici usmiljenih bratov.

"Naprej!" ukažem.

Vrata se odpro in majhen gospod, precej čokat, vstopi skupaj s p. prijorjem.

"Bog te živi!" me pozdravi.

"Poznaš tega gospoda?" vpraša p. prijor.

"O, Bertel, Bog te živi! Kako sem te vesel!" In segla sva si v roke, namreč moj sošolec g. Bertel Bartol, župnik iz Vavte vasi pri Novem mestu in jaz.

"Postaral si se!"

"Da! Saj si se ti tudi!"

In ponovil se je zopet zgoraj opisani prizor. Pogledala sva se večkrat. Oko je skušalo najti na obrazu z enim pogledom zgodovino življenja, predno sva drug drugega vprašala z običajnim "Kako se imaš?"

"Pridi kaj v Vavto vas!" me je povabil.

"Jaz moram drugi teden v Sotesko z vozom, greš lahko z menoj", me povabi dobri p. prijor.

"Seveda! Pa z veseljem!"

Tako je prišlo, da sem bil res teden pozneje na "špitalski" kočiji, katero sta peljala dva čila bramčka, proti Vavti vasi in potem dalje v Sotesko skupaj s p. prijorjem Fr. Vilibaldom. Imela sva krasen, idealno lep dan. Kakor sredi julija je bilo, dasi so bili Vsi Sveti tukaj.

Lep košček slovenske zemlje je kot od Novega mesta skozi Vavto vas v Toplice in Sotesko, proti kočevskim gozdovom. Pot se vije ob potuhnjeni zeleni Krki, ki gre leno in počasi, vendar pri tem pa majestetično, kakor bi se zavedala svoje važnosti za to okolico in svoje velikosti. Ko se peni po ozkih dolinah in precejšnih pečinah po Žužemberski dolini, teče hitro. Ima precej padca. Žene veliko mlinov. Seveda tam je še mlada. Ko pa se pririje iz Soteske in začne svojo pot proti Novem mestu, stopi pa v "habt acht!" Počasi začne teči, da se komaj vidi. Pri mestu je pač. To pa ni kar sibodi kar tjavendan. Postane mestna, purgarska Krka. Ko sva jo občudovala s p. prijorjem s kočije, je sicer prijor naredil precej razžaljivo opazko, katere pa Krka najbrže ni čula. Rekel je namreč, da se mu take reke nič ne dopadejo, ki hitro ne teko. On je pač vročekrven in pa Gorenjec je, ki je navajen tiste peščene Save. Kar naj jo ima. Pomislil bi pa lahko, da je ta Krka res počasna, zato pa majestetična.

Pri tej njegovi opazki sem se spomnil šale, katero sem čul o velikem philadelphijskem nadškofu Ryanu. Mož je bil silno duhovit in šaljiv. Bil je precej korpulenten bi rekli po gosposko, po kmečko pa debel. Tudi star je že bil, ko se je to zgodilo.

Nekoč ga je obiskal sošolec, redovnik iz reda redemptoristov. Ta je bil pa jako suh.

Nadškof ga je kot prijatelj peljal iz ofisa v svojo privatno stanovanje v prvem nadstropju. Kot gostu mu je seveda dal prednost. Redovnik je seveda kot suh človek šel hitro po stipnicah, skoraj tekel je. Nadškof je pa seveda šel počasi.

Redovnik se je hotel nekoliko pohvaliti, kako je še uren pri tej starosti in pravi: "Vidiš, nadškof, kako še jaz hitro grem po stopnicah! Ti pa tako počasi!"

"Da, prijatelj," mu odgovori nadškof. "Res je! Toda ne pozabi, da ti hodiš z redovno lahkoto, jaz pa z nadškofovsko važnostjo."

V Vavti vasi je čez široko strugo narejek jez, da mora vseeno tudi sedaj Krka gnati mlin in žage.

Vavta vas ima pravzaprav dva dela, Vavta vas in Straža. Na desnem bregu Krke je Vavta vas, samo čez most je pa Straža. To je župnija zase, kjer župnikuje moj sošolec g. B. Bartol. (Dalje prih.)

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah Severne Amerike **Sedež: Joliet, Ill.**

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Filip Živec, 507 Lime St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik: Mary Kremesec, 2323 S. Winchester Ave., Chicago.
Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: Paul J. Laurich, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petrič, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Joseph Skur, 123 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1941 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Jakob Štrukel, 1199 N. Broadway, Joliet, Ill.
Anton Gerčar, 1022 McAllister Ave., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Štrukel, 1240 — 3rd St., La Salle, Ill.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpbrug, Pa.
Joseph Wolf, 508 Lime Str., Joliet, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

—o—

Do dne 1. jan. 1928 je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku $53,779.83.

—o—

Zavaruje se lahko za $250.00, $500.00 ali $1000.00. Od 16. do 40 leta se lahko zavaruje za $1000.00. Od 40. do 45. za $500.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za $250.00.

ROJAKI, PRISTOPAJTE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

ZAPISNIK

LETNEGA ZBOROVANJA GL. URADNIKOV D. S. D. DNE 5. JANUARJA 1928.

Dne 5. jan. Kmalo po osmi uri so se zbrali gl. nadzorniki D.S.D. Sobratje: Andrew Glavach, Joseph Horvat, zaradi slabega vremena ni bilo mogoče tretjemu nadzorniku, Joseph Medicu, se udeležiti te seje; na njegovo mesto je bil izbran, novi tajnik Frank J. Wedic, kot njegov namestnik. Po kratkem pozdravu so pričeli z revizijo knjig, tajnika in blagajnika. Pregledali so vse poslovanje gl. urada, po končanem delu, so se stari in novi uradniki podali na banko, kjer so pregledali vse vrednosti, listine, in premoženje D. S. D. ter našli vse v najlepšem redu.

Popolne ob drugi uri, se prične seja gl. uradnikov D. S. D., navzoči so bili sledeči: Predsednik George Stonich, bivši tajnik Joseph Šlapničar, blagajnik, bivši Simon Šetina, nadzorniki Andrew Glavach, bivši nadzornik Joseph Horvat, in novi izvoljeni uradniki, Frank J. Wedic tajnik, John Petrič blagajnik, Jacob Štrukel, drugi nadzornik, in tretji nadzornik John Gerčar.

Po kratkem pozdravu, predsednik odpre sejo, z molitvijo; zahvali se vsem uradnikom za prijaznost, in s sodelovanjem. Do sedaj je med nami še vedno vladala bratska sloga in ljubezen. Ter prosi, da tudi z novimi uradniki na dalje delujemo po začrtani poti, v duhu bratstva in ljubezni, za napredek in procvit naše dične organizacije D. S. D.

Predsednik vpraša nadzornike, ako so pregledali knjige tajnika in blagajnika, in v kakšnem stanju so jih našli. Predsednik nadzornega odbora Andrew Glavach, poroča, da so knjige v najlepšem redu. Drugi nadzornik Joseph Horvat, poroča, da se popolnoma strinja s poročilom prvim nadzornikom. Predsednik vpraša nove uradnike, kaj še oni mislijo s poročilom, novi tajnik je poročal, kjer je on bil namestnik tretjega nadzornika, Joseph Medica, in da je videl ves račun, poroča, da je vse v najlepšem in v pravem redu. Novi blagajnik John Petrič, in nova nadzornika, Jacob Štrukel in John Gerčar, se strinjata s poročilom novega tajnika, ter s poročilom nadzornikov. Knjige so podpisali in poročilo nadzornikov se odobri.

Bivši tajnik Joseph Slapničar, je poročal, da nima nobenega pismenega poročila, razen letnega poročila, katero bo tudi v Glasilu; zahvali se gl. uradnikom, uradnikom(icam) krajevnih društev, zlasti pa vsem krajevnim tajnikom, za naklonjenost in pomoč, in kjer je vladala med njimi prava sloga in bratska ljubezen, prosi, da ostane še za bodoče. novemu tajniku, in drugim uradnikom(icam). Poroča tudi, da bo delal kar koli bo njemu mogoče, za napredek in procvit D.S.D., novemu tajniku tudi obljubi, če on rabi kakšne pomoči, da je on pripravljen vsak čas, priti vpomoč. Poročilo tajnika se vzame na znanje.

Bivši blagajnik Simon Šetina poroča, da se popolnoma strinja s poročilom bivšim tajnikom ter se zahvali vsem gl. uradnikom za skupno sodelovanje, in da bo delal kar bo mogoče za napredek D.S.D. Poročilo bivšega blagajnika se vzame na znanje.

Brat Andrew Glavach, prvi nadzornik poroča, da bo še za naprej delal in agitiral za napredek D.S.D. Zahvali se vsem uradnikom za skupno delovanje. Poročilo prvega nadzornika se vzame na znanje.

Brat Joseph Horvat, bivši drugi nadzornik, se zahvali vsem gl. uradnikom in da bo delal s vso svojo močjo za napredek in procvit D.S.D. Poročilo bivšega drugega nadzornika se vzame na znanje.

Novi tajnik Frank J. Wedic je poročal, da nima nobenega posebnega poročila, ob temu času, samo, da bo delal s vso močjo, za napredek in procvit naše slavne organizacije D.S.D. Zahvali se tudi bivšemu gl. tajniku, ki mu obljubi, da bo pripravljen vsak čas priti njemu v pomoč, prosi, da ostane med gl. uradnikom(icam), kjer tudi med uradnikom(icam) krajevnih društev, ta prava sloga in bratska ljubezen. Poročilo se vzame na znanje.

Novi blagajnik John Petrič poroča, da bo delal in agitiral za napredek D. S. D. Zahvali se vsem bivšim gl. uradnikom za njih sodelovanje. Poročilo novega blagajnika se vzame na znanje.

Novi drugi nadzornik, Jacob Štrukel tudi poroča, da bo deloval kar mu bo mogoče za pridobiti nove člane(ice) s tem, da bo D.S.D. napredovala. Poročilo novega drugega nadzornika se vzame na znanje.

Novi tretji nadzornik John Gerčar poroča, da bo delal in agitiral za napredek D.S.D., vpraša za pojasnilo glede plačenja smrtnin, da je slišal, da D.S.D. ne plača posmrtnine kakor bi mogla. Brat bivši tajnik je njemu zadevo natančno pojasnil, kakor se tudi vidi v letnem poročilu, da vse posmrtnine so izplačane, razen kjer niso poslani še za dostmočne listine, ali pa če je bila posmrtnina zapuščena mladim dedičem, ki še niso polno letni; tisti, ki to govore nam nasprotujejo. D.S.D. če prej plača posmrtnino dedičem umrlih članov(ic) fajši vidi, samo da so poslane listine, katere zahteva. Poročilo novega tretjega nadzornika se vzame na znanje.

Prat. Joseph Slapničar poroča, da eni člani, pri štev. 15, Ottawa, Ill. so se pritožili, da ne bodo plačevali za Glasilo, kjer neznajo čitati, in da se ta svota njim odšteje.

Brat Joseph Horvat predlaga, in brat Andrew Glavach podpira, da se ravnamo kar je konvencija odobrila, in vpraša urednika našega Glasila, če bi on dal nemalo v tisk, po hrvatsko. Enoglasno sprejeto.

Brat Joseph Horvat predlaga, in brat Andrew Glavach podpira, da pristopnina k D.S.D. še ostane prosta do prvega (1.) julija. Enoglasno sprejeto.

Predsednik George Stonich poroča, da Vrhovni zdravnik je Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill., kateremu se pošle vse listine, za pristop in za poškodnine. Pregled listin za pristop bodo po 25c, in za poškodnine pa 50c. ter tudi zahteva eno redno knjigo ali (Record Book).

Brat Jacob Štrukel predlaga, in brat Andrew Glavach podpira, da kdor pristopi k društvu, je asesan 25c. za vrhovnega zdravnika; in kdor prejme poškodnino, je asesan pa 50c. Enoglasno sprejeto.

Brat Andrew Glavach predlaga, in brat John Petrič podpira, da knjigo, ki jo zdravnik zahteva, naj ima pred., taj. in blag. v rokah. Enoglasno sprejeto.

Kjer je konvencija odobrila, da se kupi za gl. urad pisalni stroj, spravilno hrambo in mizo, zatorej je brat Joseph Horvat predlagal in brat Simon Šetina podpiral, da se te stvari kupijo. Sprejeto.

Zapriseže se odbor. Brat tajnik Frank J. Wedic zapriseže predsednika, potem predsednik priseže ta druge gl. uradnike, vsi še enkrat obljubijo, da bodo delali z vso svojo močjo za napredek in procvit naše slavne organizacije D.S.D.

Ker je bil dnevni red s tem izčrpan, ter se nobeden več ne oglasil, je predsednik zaključil sejo z molitvijo.

GEO. STONICH, predsednik. FRANK J. WEDIC, zapisnikar.

Letni račun D.S.D. od 1. januarja do 31. decembra 1917.

PREJELI OD DRUŠTEV ZA ASESMENT.

Štev. društva	Smrtn. sklad	Rez. sklad	Strošk. sklad	Pošk. sklad	Certifikati	Skupaj	Štev. udov
1. Joliet, Ill.	$3,506.48	$193.16	$1,125.04	$592.10	$17.00	$ 5,433.78	492
2. Mt. Olive, Ill.	98.04	3.60	20.70	10.80	—.—	133.14	8
3. La Salle, Ill.	407.91	19.00	110.60	58.10	3.50	599.11	48
4. Bradley, Ill.	77.97	4.02	25.63	14.10	—.—	121.72	11
5. Ottawa, Ill.	210.79	13.88	26.32	39.50	.50	340.99	32
6. Waukegan, Ill.	720.67	40.36	216.04	110.50	3.50	1,091.07	92
8. Rockdale, Ill.	76.08	4.08	24.82	13.20	—.—	118.18	11
9. Chicago, Ill.	149.88	7.44	43.46	22.80	—.—	223.58	19
10. So. Chicago, Ill.	59.76	2.64	14.16	7.20	—.—	83.76	6
11. Pittsburgh, Pa.	723.97	38.50	198.75	100.00	2.00	1,063.22	80
12. Joliet, Ill.	460.07	32.28	174.22	87.80	7.00	761.37	80
13. Chicago, Ill.	918.95	55.08	283.52	142.90	8.00	1,408.45	116
14. E. Pittsburgh, Pa.	762.68	47.80	245.00	121.30	7.00	1,183.78	108
15. Ottawa, Ill.	129.36	7.12	42.68	22.50	—.—	201.66	15
16. Chicago, Ill.	221.83	11.84	64.66	33.40	3.00	334.73	31
17. Ottawa, Ill.	165.04	8.94	55.11	29.70	—.—	258.79	24
18. Springfield, Ill.	85.80	3.24	22.96	12.60	6.00	130.60	10
Skupaj	$8,775.28	$492.98	$2,743.67	$1,418.50	$57.50	$13,487.93	1183

SKUPNI DOHODKI.

Preostanek v blagajni 1. jan. 1927		$34,638.82
Društva vplačala od 1. jan. do 31. dec.	$13,487.93	
Obresti od državnih obveznic (Liberty bonds)	42.50	
Obresti od mestnih obveznic (City bonds)	1,530.15	
Obresti od posojila na posestva (Real estate bonds)	135.00	
Obresti od čekovnega prometa	110.41	
Društvo štev. 1. povrnilo za vožnjo delegatov	21.91	
Dobiček pri prodaji državnih obveznic (Liberty bonds)	10.00	
Skupni dohodki od 1. jan. do 31. dec.		$15,337.90
Skupna svota		$49,976.72

SKUPNI STROŠKI.

Izplačano za smrtnine	$ 6,735.42	
Izplačano za poškodbe in operacije	562.50	
Nagrade za pridobivanje novih članov(ic)	88.00	
Dnevnice zborovanj gl. uradnikov in vožnja	75.68	
Zamuda časa gl. uradnikov v raznih zadevah	38.58	
Notarska potrdila letnih in pol-letnih računov	3.00	
Stroški in vožnja državnih nadzornikov (Examiners)	41.98	
Joseph Medic, za vstanovitev društva in vožnja	23.25	
Edinost Publishing Co. naročnina, oglas in tiskovine	367.50	
Računska knjiga (Cash Book)	5.50	
Shramba na banki (Safety Vault)	3.00	
Odvetniški stroški in poročilo aktuarja za 1925	1,000.00	
Poročilo aktuarja za leto 1926	101.50	
Za postavno dovoljenje poslovanja (License)	25.00	
Oglas v spominski knjigi ob 700-letnici sv. Frančiška	15.00	
Oglas v koledarju Ave Maria	18.00	
Dotečene obresti pri nakupu obveznic	67.88	
Skupni stroški zadnje konvencije	612.76	
Plače gl. uradnikov, razun tajnika	255.00	
Najemnina gl. urada	60.00	
Tajnikovi stroški skozi leto, znamke, pečati itd.	14.84	
Skupni stroški od 1. jan. do 31. dec.		$10,114.39
Preostanek v blagajni 31. decembra 1927		$39,862.33

IZPLAČANO ZA POSMRTNINE.

Društvo štev. 1. Joliet, Ill.	
Za pok. sobrata Ignac Šuštaršich, izplačano hčeri	$ 250.00
Za pok. sobrata Rudolf Požek, izplačano soprogi	500.00
Za pok. sobrata John Tomec, izplačano materi	500.00
Za pok. sobrata Jerry Puncar, izplačano soprogi	500.00
Za pok. sosestro Mary Rom, izplačano soprogu	500.00
Za pok. sobrata John Klepec, izplačano starišem	500.00
Za pok. sobrata John Filak, izplačano soprogi	250.00
Za pok. sobrata Joseph Ramšak, izplačano soprogi	500.00
Za pok. sobrata Stephen Kukar, izplačano soprogi	250.00
Za pok. sobrata John Tushek, izplačano soprogi	250.00
Za pok. sosestro Mary Sedlar, izplačano hčeri	31.25
Za pok. sobrata Joseph Kralj, izplačano bratu	250.00
Društvo štev. 3. La Salle, Ill.	
Za pok. sobrata Frank Jeruc, izplačano nečakinjam	166.67
Društvo štev. 4. Bradley, Ill.	
Za pok. sobrata John J. Stua ,izplačano soprogi	250.00
Društvo štev. 6. Waukegan, Il.	
Za pok. sobrata Math Ogrin, izplačano hčeri	100.00
Za pok. sobrata Rudolf Jappel, izplačano soprogi	500.00
Društvo štev. 11. Pittsburgh, Pa.	
Za pok. sosestro Katherine Matešich, izplačano otrokom	125.00
Za pok. sobrata Nicholas Starašinich, izplačano soprogi	500.00
Za pok. sosestro Anna Golobich, izplačano soprogu	250.00
Za pok. sobrata Frank Frank, izplačano soprogi	500.00
Za pok. sosestro Anna Adlešich, izplačeno sinu	62.50
Skupna svota izplačana za posmrtnine od 1. jan. do 31. dec.	$ 6,735.42

IZPLAČANO ZA OPERACIJE.

Društvo štev. 1. Joliet, Ill.	
Mary Požek, za operacijo na slepiču pok. sobr. Rudolf Požek	75.00
Sobratu Peter Plut, za operacijo na slepiču	75.00
Sosestri Mary Barbich, za operacijo na slepiču	75.00
Društvo štev. 3. La Salle, Ill.	
Sosestri Antonette Ferentchak, za operacijo na slepiču	75.00
Društvo štev. 6. Waukegan, Il.	
Sosestri Mary Wikovcich, za operacijo na slepiču	75.00
Društvo štev. 13. Chicago, Ill.	
Sobratu Anton Koshar, za operacijo na slepiču	75.00
Sobratu Anton Tomažin, za operacijo na slepiču	75.00
Društvo štev. 14. East Pittsburgh, Pa.	
Sobratu Frank Pavlakovich, za operacijo na notranjem krofu, darilo, odobreno na zadnji konvenciji	37.50
Skupna svota izplačana za operacije od 1. jan. do 31. dec.	$562.50

PREGLED SKLADOV. — SMRTNINSKI SKLAD.

Preostanek 1. jan. 1927	$18,611.93	
Društva vplačala od 1. jan. do 31. dec.	8,775.28	
Skupaj	$27,387.21	
Izplačano za posmrtnine od 1. jan. do 31. dec.	6,735.42	
Preostanek v smrtninskem skladu 31. dec.		$20,651.79

REZERVNI SKLAD.

Preostanek 1. jan. 1927	$13,851.92	
Društva vplačala od 1. jan. do 31. dec.	492.98	
Prejeli obresti od 1. jan. do 31. dec.	1,818.06	
Dobiček pri prodaji državnih obveznic	10.00	
Skupaj	$16,172.96	
Izplačano za dotečene obresti pri nakupu bondov	67.88	
Preostanek v rezervnem skladu 31. dec.		$16,105.08

POŠKODNINSKI SKLAD.

Preostanek 1. jan. 1927	$ 1,885.81	
Društva vplačala od 1. jan. do 31. dec.	1,418.50	
Skupaj	$ 3,304.31	
Izplačano za operacije od 1. jan. do 31. dec.	562.50	
Preostanek v poškodninskem skladu 31. dec.		$ 2,741.81

STROŠKOVNI SKLAD.

Preostanek 1. jan. 1927	$ 289.16	
Društva vplačala od 1. jan. do 31. dec.	2,743.67	
Prijeli za certifikate	57.50	
Društvo št. 1. povrnilo za vožnjo delegatov	21.91	
Skupaj	$ 3,112.24	
Izplačano za upravne in konvenčne stroške	2,748.59	
Preostanek v stroškovnem skladu 31. dec.		$ 363.65
Skupna svota vseh skladov 31. decembra 1927 znaša		$39,862.33

RAZPOREDBA PREMOŽENJA D. S. D.

Mestne obveznice, (Joliet improvement bonds) po 5% obresti	$ 3,600.00
Mestne obveznice, (Joliet improvement bonds) po 6% obrsti	9,200.00
Obveznice, (Lockport improvement bonds) po 5% obrbesti	5,500.00
Obveznice, (Calumet W. Hammond improv. bonds) po 6% obresti	1,600.00
Obveznice, (Village of Rockdale improv. bonds) po 6% obresti	5,400.00
Posojilo na posestva na prvo vknjižbo, po 6% obresti	11,000.00
Vloga na banki na čekovni račun, po 2½% obresti	3,562.33
Skupno denarno premoženje	$39,862.33
Dotečene obresti do 31. decembra	711.00
Inventar premičnega premoženja, knjige in tiskovine	550.00
Skupno premoženje 31. decembra	$41,123.33

DOLG DRUŽBE SV. DRUŽINE.

Nizplačane smrtnine ker niso listine še v redu, deloma pa mladoletnim dedičem	$ 2,504.67	
Neizplačana tajnikova plača za leto 1927	600.00	
Skupaj		$ 3,104.67
Čisto Družbeno premoženje 31. decembra 1927 znaša		$38,018.66

Nadzornemu odboru bratsko predloženo na letni seji 5. jan. 1928.

GEORGE STONICH, predsednik, **JOSEPH SLAPNIČAR,** tajnik, **SIMON ŠETINA,** blagajnik.

Podpisani nadzorniki potrjujemo, da smo pregledali knjige tajnika in blagajnika, ter vse premoženje in poslovanje Družbe sv. Družine. Pronašli smo da je predstoječi račun resničen po našem najboljšem prepričanju.

ANDREW GLAVACH, I. nadzornik, **JOSEPH HORVAT,** II. nadzornik, **JOHN GERČAR,** III. nadzornik.

Subscribed and sworn to before me, this 5th day of January A. D. 1928.
(Seal) **ANTON NEMANICH, JR., Notary Public.**

LETNI RAČUN MLADINSKEGA ODDELKA OD 1. JAN. DO 31. DECEMBRA 1927.

PREJELI OD DRUŠTEV ZA ASESMENT.

Štev. društva	Vplačalo	Število udov.
1. Joliet, Ill.	$ 493.10	265
3. La Salle, Ill.	25.80	15
5. Ottawa, Ill.	50.40	28
6. Waukegan, Ill.	63.30	35
8. Rockdale, Ill.	7.20	4
11. Pittsburgh, Pa.	39.00	20
12. Joliet, Ill.	29.25	18
13. Chicago, Ill.	120.30	74
14. E. Pittsburgh, Pa.	138.00	76
15. Ottawa, Ill.	12.75	5
16. Chicago, Ill.	29.55	17
17. Ottawa, Ill.	9.00	5
18. Springfield, Ill.	.90	1
Skupaj	$1,018.55	563

DOHODKI.

Preostanek v blagajni 1. jan. 1927		$ 2,162.98
Društva vplačala od 1. jan. do 31. dec.	$ 1,018.55	
Obresti od čekovnega prometa	18.23	
Obresti od mestnih bondov	84.00	
Obresti od posojila na prvo vknjižbo	15.00	
Skupni dohodki od 1. jan. do 31. dec.		$ 1,135.78
Skupaj		$ 3,298.76

STROŠKI.

Izplačano za posmrtnine od 1. jan. do 31. dec.	$ 280.00	
Za prestop v odrasli oddelek	20.00	
Za dotečene obresti pri nakupu obveznic	4.50	
Tajnikovi stroški skozi leto, znamke, reziti, papir itd.	1.19	
Skupni stroški od 1. jan. do 31. dec.		$ 305.69
Preostanek v blagajni 31. decembra 1927		$ 2,993.07

IZPLAČANE SMRTNINE.

Cert. štev. 427 Hedvika Brate, stara 8 let, 3 mesece in 1 dan. Članica društva sv. Družine štev. 3. La Salle, Ill. Pristopila k Družbi sv. Družine 16. jul. 1924. Umrla 21. marca 1927. Vzrok smrti, ponesrečena operacija na vratu. Bila je članica 2 leti, 8 mesecev in 5 dni. Starost prihodnjega rojstnega dne 9 let. Opravičena do smrtnine $240.00, kateri znesek je bil nakazan očetu Joseph Brate, dne 6. aprila 1927.

Cert. štev. 605 Edward Adamich, član društva sv. Družine, štev. 1. Joliet, Ill. Rojen 13. dec. 1924. Umrl 13. dec. 1927, vzrok smrti opeklina. Pristopil k Družbi sv. Družine, 4. jan. 1926. Bil je član 1 leto, 11 mesecev in 9 dni. Starost prihodnjega rojstnega dne 3 leta. Opravičen do smrtnine $40.00, kateri znesek je bil nakazan očetu John Adamich, dne 20. decembra 1927.

RAZPOREDBA PREMOŽENJA.

Mestne obveznice, (Joliet improvement bonds) po 6% obresti	$ 500.00
Obveznice, (Calumet W. Hammond improv. bond) po 6% obresti	400.00
Obveznice, (Village of Rockdale improv. bonds) po 6% obresti	500.00
Posojilo na posestva na prvo vknjižbo, po 6% obresti	1,000.00
Vloga na banki na čekovni račun, po 2½% obresti	593.07
Skupno denarno premoženje 31. decembra	$ 2,993.07
Dotečene obresti do 31. decembra	36.25
Inventar premičnega premoženja, knjige in tiskovine	50.00
Skupno premoženje mladinskega oddelka 31. dec. 1927 znaša	$ 3,079.32

Nadzornemu odboru bratsko predloženo na letni seji 5. jan. 1928.

GEORGE STONICH, predsednik, **JOSEPH SLAPNIČAR,** tajnik, **SIMON ŠETINA,** blagajnik.

Podpisani nadzorniki potrjujemo, da smo pregledali knjige tajnika in blagajnika, ter vse premoženje in poslovanje mladinskega oddelka. Pronašli smo, da je predstoječi račun resničen, po našem najboljšem prepričanju.

ANDREW GLAVACH, I. nadzornik, **JOSEPH HORVAT,** II. nadzornik, **JOHN GERČAR,** III. nadzornik.

Subscribed and sworn to before me, this 5th day of January A. D. 1928.
(Seal) **ANTON NEMANICH, JR., Notary Public.**

Širite "Amer. Slovenca"!

IZ URADA DR. SV. IVANA KRSTITELA ŠT. 13 D.S.D.

Chicago,

Vsi člani našega društva se vabijo na prihodnjo mesečno sejo dne 22. januarja. Želeti bi bilo, da bi se vdeležili seje v tako lepem številu, kakor ste se zadnje, ki se je vršila 25. decembra. Če bi nas bilo vsaki mesec toliko navzočih, bi se lahko delalo za procvit društva in Družbe sploh. Zato vas še enkrat vabim, pridite vsi, naj ne manjka nobenega, ki nima posebnega vzroka, da bi ga ne bilo. Na prihodnji seji se bo prečitalo finančno poročilo celega leta 1927. Tudi bo vmeščen novi odbor za leto 1928, kar bo zanimivo.

Opozarjam še enkrat, -naj od sedaj naprej vsakdo redno plačuje svoje prispevke vsaki mesec. Naša pravila pravijo, če je kdo dolžan več kot dva meseca, mu vsa podpora odpade. Če se ne zglasite, je vaša, ne odborova krivda. Društveni odbor se mora ravnati pa pravilih, tako se morajo tudi vsi drugi člani.

Pripetilo se je že, da me je kakšen izmed članov vprašal, kdo je predsednik društva. In to, ko je že pol leta minulo od glavne seje. Če se ne boste bolj zanimali za društvo, da boste vsaj svoje uradnike poznali, ne bo društvo nikoli moglo naprej. Baš sedaj, v začetku leta, je naša dolžnost, da bi šli vsi na delo za pridobivanje novih članov v odrasli in mladinski oddelek. Vsakdo naj malo poagitira, pa bo šlo. Če katerega ne morete pregovoriti enkrat

(Dalje na 4. strani.)

PARNIKI

Sezona potovanja v star kraj se bliža in zato je treba da se odločite: kedaj in s katerim parnikom bodete odpotovali, ako ste namenjeni v domovino to pomlad. Da Vam pomagamo pri odločevanju navajamo tu najboljše parnike, čas njihovega odhoda in njih evropski pristan:

27. jan.	Aquitania	Cherbourg
4. feb.	Paris	Havre
7. feb.	Pres. Wilson	Trst
11. feb.	Leviathan	Cherbourg
24. feb.	Olympic	Cherbourg
25. feb.	Paris	Havre
25. feb.	Saturnia (nov)	Trst
2. mar.	Berengaria	Cherbourg
9. mar.	Majestic	Cherbourg
17. mar.	Ile de France (nov)	Havre

Naše velikonočno skupno potovanje.

20. mar.	Pres. Wilson	Trst
23. mar.	Aquitania	Cherbourg
24. mar.	Leviathan	Cherbourg
24. mar.	Paris	Havre
31. mar.	Majestic	Cherbourg
31. mar.	Saturnia (nov)	Trst
4. apr.	Berengaria	Cherbourg
7. apr.	Ile de France (nov)	Havre
14. apr.	Leviathan	Cherbourg
18. apr.	Aquitania	Cherbourg
21. apr.	Paris	Havre
21. apr.	Majestic	Cherbourg
28. apr.	Ile de France (nov)	Havre

Naše majniško skupno potovanje.

2. maja	Mauretania	Cherbourg
5. maja	Saturnia (nov)	Trst

Naše tržaško skupno potovanje

9. maja	Aquitania	Cherbourg
12. maja	Majestic	Cherbourg
12. maja	Paris	Havre
15. maja	Pres. Wilson	Trst
19. maja	Ile de France	Havre
23. maja	Mauretania	Cherbourg
30. maja	Aquitania	Cherbourg
2. jun.	Rotterdam	Boulogne
2. jun.	Majestic	Cherbourg
2. jun.	Paris	Havre
9. jun.	Ile de France	Havre

Naše poletno skupno potovanje

9. jun.	Saturnia	Trst

Poleg navedenih parnikov je še dosti drugih. Pišite po naš VOZNI RED IN CENE vožnje na posameznih parnikih.

Kakor je zgoraj razvidno, priredi naša banka tudi letos več skupnih potovanj, da tako da svojim potnikom ugodnosti, ki jih skupna potovanja nudijo.

Za nadaljna pojasnila glede skupnih potovanj, ter glede potnih listov, Permitov, prtljage itd. pišite čim prej na

SLOVENSKO BANKO
Zakrajšek & Češark
458 West 42nd Street,
New York, N. Y.

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ

Iz poljščine prevel Dr. Rudolf Mole.

Radzivil pa ni potreboval pomoči, da bi pobil zaveznike, ker za to je imel že lastnih sil dovolj, toda Švedje so mu bili potrebni radi vzrokov, ki jih je bil omenil Kmitic v listu na gospoda Volodijovskega. Od Podlesja so Radzivila pregrajale čete Hovanskega, ki so mu lahko zastavljale pot; če bi pa šel Radzivil s švedskimi vojskami in pod imenom kralja švedskega, tedaj bi se moral vsak sovražni korak od strani Hovanskega smatrati kot izzivanja Karola Gustava. Radzivil je v duši to hotel, zato je nestrpno pričakoval prihoda vsaj enega švedskega prapora. Hudoval se je na Pontusa in marsikaterikrat govoril svojim dvorjanom.

"Pred par leti bi si bil štel v čast, če bi bil dobil od mene kako pismo in bi ga bil svojim potomcem zapustil v oporoki, danes pa je prevzel vlogo poveljnika!"

Neki plemič, ki je bil znan po svojem ostrem jeziku in odkritosrčnosti po vsej okolici, si je enkrat dovolil odgovoriti takole:

"Torej po pregovoru, jasni knez, kakor si kdo postelje, tako tudi spi."

Radzivil se je razsrdil in ga je ukazal vreči v ječo, toda drugi dan ga je izpustil in ga obdaroval z zlatim gumbom, ker se je o šlahčiču govorilo, da ima gotovino, a knez si je hotel od njega posoditi denar za menico. Šlahčič je gumb sprejel, a denarja ni dal.

Švedska pomoč je naposled prišla, vsega skupaj osem sto konj težkih jezdecev. Tri sto mož pehote in sto konj lažje konjenice je poslal Pontus naravnost v tikočinski grad, ker je hotel imeti za vsak primer v njem lastno posadko.

Vojske Hovanskega so se umaknile pred temi ljudmi, ne da bi jim sploh naredile kako škodo. Dospeli so srečno v Tikočin, ker to se je godilo takrat, ko so bili zavezniški prapori razpršeni po vsem Podlesju in so se pečali le z ropanjem radzivilskih posestev.

Nadejali so se, da odrine knez takoj, čim dočaka zaželjeno pomoč, toda on je še odlašal. Vzrok temu so bile novice, ki so prihajale s Podlesja o neredu, ki je vladal v tem vojvodstvu, o pomanjkanju sloge med zavezniki in o nesporazumljenju, katero je nastalo med Kotovskim, Lipnickim in Jakobom Kmiticem.

"Treba jim bo dati časa," je govoril knez, "da se zgrabijo za glave. Pogrizejo se oni sami in ta sila izgine brez vojne, mi pa udarimo medtem na Hovanskega."

Toda kmalu so začele prihajati nasprotne vesti. Polkovniki ne le da se niso pobili med seboj, temveč so se strnili v eno vojsko pri Bialistoku. Knezu je šlo po glavi, kaj je bil vzrok tej izpremembi. Naposled je prišlo ime Zaglobe kot poveljnika do knezovih ušes. Zvedel je tudi o upostavitvi utrjenega tabora, o prehrani vojske, o topovih, ki jih je našel Zagloba v Bialistoku, o naraščanju zavezniške moči in o dobrovoljcih, ki so prihajali iz notranjosti dežele. Knez Januš se je tako razsrdil, da se mu niti Ganchof, neustrašljiv vojak, ni upal približati.

Naposled so dobili prapori ukaz, da naj se pripravijo na pot. V enem dnevu je bila vsa divizija pripravljena: en polk nemške pehote, dva škotska, en litevski; gospod Korf je vodil topništvo; Ganchof je prevzel povelje nad konjenico. Razen Harlampovih dragoncev in švedskih jezdecev je bil še lahki znak Niewiarovskega in težki hetmanov prapor, v katerem je bil namestnik Šlizien. To je bila znatna moč in sestavljena iz samih veteranov. Ni bila večja od one, s katero je dobil knez v časih prvih vojen s Hmielnickim take zmage, ki so zagotovile njegovemu imenu nesmrtno slavo; z nič večjo silo je pobil polumesec, Nebabo, razpršil pri Lojovu več tisoč mož broječo četo slavnega Krzečovskega, posekal Mozir, Turov, vzel v naskoku Kijev in v stepah tako pritisnil Hmielnickega, da si je moral iskati rešitve v pogajanjih.

Toda zvezda tega mogočnega bojevnika je očividno zahajala in tudi sam ni imel dobrih slutenj. Upiral je svoje oči v bodočnost, a ni videl nič jasnega. Pojde na Podlesje, razprši s konjskimi kopiti ustajnike, ukaže odreti obsovražnega Zaglobo — in kaj potem? Kaj potem? Kako se zavrti usoda? Ali udari takrat na Hovanskega, se osveti za cibihovski poraz in si ozaljša glavo z novim lovorjevim vencem? Knez je govoril tako, a je dvomil, ker so baš že začeli prihajati glasovi o tem, da opuste severne vojske nadaljnje bojevanje, ker se boje porasta švedske moči, in da se morda celo pridružijo Janu Kazimirju. Sapieha jih je še odbijal in pobijal, kjer je mogel, a obenem se je že pogajal z njimi. Ravnotake načrte je imel tudi gospod Gosievski.

Torej v primeru odstopa Hovanskega bi se zakrilo tudi to polje delovanja, izginila bi za Radzivila zadnja prilika, da pokaže svojo moč. Če bi se posrečilo Janu Kazimirju skleniti premirje in vreči na Švede dosedanje sovražnike, tedaj bi se utegnila sreča nakloniti na njegovo stran proti Švedom, a s tem proti Radzivilu.

Iz kraljevine so prihajale sicer tudi najugodnejše vesti za kneza. Uspeh Švedov je nadkriljeval vse nade. Vojvodstva so se podajala drugo za drugim; v Veliki Poljski so vladali kakor v Šveciji, v Varšavi je vladal Radziejovski; Malopoljska se ni upirala; Krakov je imel pasti vsak trenutek; kralj, zapuščen od vojske in šlahte, je z zlomljenim zaupanjem do svojega naroda zbežal v Šlezijo in sam Karol Gustav se je čudil, na kako lahek način je zrušil to silo, ki je bila do sedaj v bojih s Švedi zmagovalka.

Toda baš v tej lahkoti je videl Radzivil nevarnost zase, ker je slutil, da od uspehov zaslepljeni Švedje ne bodo računali nanj, se ne bodo ozirali nanj, zlasti ker se ni pokazal tako mogočnega na Litvi, kakor so mislili vsi, ne izvzemši njega samega.

Ali mu bo takrat švedski kralj oddal Litvo, ali pa vsaj Belo Rusijo? Ali ne bo rajši hotel pomiriti s kakim vzhodnim krajcem ljudovlade večno gladnega soseda, da bi imel proste roke v ostali Poljski?

To so bila vprašanja, ki so venomer mučila dušo kneza Januša. Dni in noči je prenašal v nemiru. Sumil je, da bi se tudi Pontus de la Gardie ne upal tako ošabno, da celo žaljivo postopati z njim, če bi ne pričakoval, da potrdi kralj to postopanje, ali, kar je še huje, če bi ne imel že gotovih navodil.

"Dokler stojim na čelu nekoliko tisočev ljudi," je mislil Radzivil, "toliko časa se bodo ozirali name, toda ko mi zmanjka denarja in ko se razprše najeti polki — kaj pa potem?"

In baš dohodki iz ogromnih posestev niso prišli, neizmeren del, razpršen po vsej Litvi in celo kijevskega Polesja, je bil uničen, podleške pa so popolnoma izopale zavezniške čete.

DRUŠTVENE VESTI.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

bo mogoče šlo drugič ali tretjič. Pojasnite mu, kako dobro je naše društvo, kako na trdni podlagi obstoji Družba. Je še dosti takih, ki bi radi pristopili, ko bi bil kakšen, da bi jih nagovoril. Tako si pa misli, kaj bo tako društvo, ki se nič ne pobriga. Znabiti me še zraven ne marajo, jaz se jim pa ne bom ponujal. Vsak naj vsaj enega pridobi, pa nas bo 200 in to lahko napravimo, samo dobre volje je treba.

S sobratskim pozdravom članom in članicam našega društva,

Steve Foys, tajnik.

—o—

IZ URADA DRUŠTVA SV. DRUŽINE ŠT. 1 D.S.D.

Joliet, Ill.

Vsi člani in članice našega društva naj blagohotno vpoštevajo jako važno določbo glede plačevanja asesmenta v letu 1928. Vsak dan se lahko plača asesment razen nedelje popoldan in ponedeljek celi dan. To naj vsi vpoštevajo.

Nadalje apeliram na vse člane in članice društva sv. Družine, da naj delajo za napredek, kakor bom tudi jaz gledal za napredek kar bo največ mogoče. Takemu društvu kakor je to, je res lahko vsak ponosen, kdor spada k njemu.

Torej vsi na delo in pripeljimo vsak enega novega člana za prihodnjo sejo in bo gotov napredek. Sedaj je res lepa priložnost, ko dobivamo svoje glasilo enkrat na teden, da vsi člani in članice vidijo, da se res gre za večji napredek društva in D.S.D. Kakor tudi je že bilo poročano po našem predsedniku Geo. Stonichu, da bo naše društvo priredilo veselico — Card party — dne 16. febr. 1928 v Slovenia dvorani. Naš znani sobrat, sedanji podpredsednik Jakob Štrukel je daroval društvu enega ščetinarja za dar. Dali smo tikete tiskat in jih imamo na razpolago, tako da jih že vsak lahko dobi pri tajniku. Torej, ne zamudite te veselice, ki bo res nekaj imenitnega. Seveda tudi ostali člani in članice so prošeni, da darujejo vsak po svoji moči kar morejo, zakaj če bo več daril, več bo "prajzov". Vse darove prejema društveni tajnik.

S sobratskim pozdravom

Louis Martincich, tajnik,
1410 N. Center St.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

PISANO POLJE

F.:

KUMANOVSKA BITKA OB PETNAJSTLETNICI.

(Konec.)

Prodiranje srbskih armad, od katerih je imela tretja najdaljšo in najtežavnejšo pot, se je izvršilo tako rekoč po programu. Zlomivši v več ali manj trdovratnih borbah odpor eksponiranih turških oddelkov, so se dne 22. oktobra našle vse tri armade na odrejenih položajih. O turški armadi se je ta čas na srbski strani še vedno mislilo, da se koncentrira na Ovčjem polju, faktično pa se je zbirala v razdalji 7 km pri Kumanovem.

1. dan bitke (23. okt.)

Ob zori tega dne je dobila srbska armada povelje, da naj osvoji Kumanovo in zavzame položaje južno od tega križišča. Konjeniška divizija, ki naj bi začela akcijo, je bila pripravljena, da odrine ob 9. uri. Že ob 6.45 pa je izjavil izvidni eskadron na Zebrnjaku, da se je razvila močna turška kolona za borbo in da prodira proti Zebrnjaku. Bile so to tri divizije (V. in VI. kora), ki so jih opazili tudi z glavnega srbskega položaja, ali jih radi megle niso mogli točno ugotoviti. Srbski izvidni konjeniški oddelki so se umaknili pred to kolono za dunavsko divizijo I. poziva, ki je bila razvrščena na srbskem levem krilu.

Skoro ob istem času je po nekem četniku došla vest, da se pred fronto v zapadni smeri premika turški tren (komora). Da bi ga zajel, je prešel 1. bataljon 18. pešpolka k napadu, bil pa je sprejet s tako močnim infanterijskim ognjem, da se je moral s težkimi izgubami umakniti. To je dalo povod 7. srbskemu pešpolku, da je krenil s svojega položaja v ozadju in se na Srtevici na 300 m približal turškim vrstam, ki jih je dvakrat brez uspeha jurišal. Zakopavši se, pa je odbil vse turške napade in slednjič potisnil sovražnika na njegovo izhodno črto. Zgodilo se je to po ogorčeni borbi, ki so jo Turki izzvali na ta način, da so razvili bel prapor, na to pa na razdaljo 100 m otvorili najjačji ogenj.

Boj na tem (levem) krilu srbske armade je po teh dogodkih trajal ves dan do 2. ure po noči, ne da bi bili mogli Turki prisiliti samo eno srbsko četo k umiku, če tudi je v boj zapletena dunavska divizija 1. poz. ostala brez pomoči in se borila proti trikrat večji sili.

Na desnem krilu se je dolgo vodila samo artilerijska borba. Napad, ki so ga bili poskusili Turki ob 12., je bil ustavljen že s točnim ognjem baterij moravske divizije I. poziva. Šele ob 3. uri pop. je ves turški VII. armadni kor napadel to divizijo, a bil s protinapadom 1. pešpolka hitro zavrnjen in potisnjen na svoje izhodne položaje. Inicijativo k temu uspešnemu protinapadu je bil dal major Milan Marinković.

Drugega pomembnega dogodka na srbski strani ta dan ni več bilo; vojska je ostala in nočevala na svojih položajih. Levo turško krilo pa je zadela fatalna nezgoda: skopljanska redifska (rezervna) divizija se je razbegla na domove v okolici Giliana, Skoplja in Tetova, kjer se je bila raznesla vest, da je Priština padla in so se redifi zbali za svoje hareme. Praznina, ki je nastala na ta način v turški fronti, se je deloma sicer zadelala z žandarmi, vendar je ostalo še 2 in pol km nezasedene. Tudi artilerija se je morala radi tega umakniti s položajev.

2. dan bitke (24. okt.)

Niti nepričakovana turška ofenziva, niti potek bojev prejšnjega dne ni mogel nuditi srbski komandi zadostnega razloga, da bi bila spremenila svoj načrt in opustila že v naprej določeno prodiranje dne 24. okt. Saj je prva armada z manj kot polovico svojih sil ustavila turški napad.

V skladu s tem je srbska armada 24. okt. prešla k napadu. Na desnem krilu je udarila moravska divizija na že omajani VII. turški kor, ga brzo pregnala in že ob 1. uri pop. ni našla več nikakega odpora, ker so Turki začeli na vrat na nos bežati v južno smer.

Na levem krilu je morala po bojih prejšnjega dne oslabljena dunavska divizija I. poz. najprej sama vzdržati ponovni napad V. in VI. turškega kora, vendar je, pojačena z dunavsko divizijo II. poziva, ki je krog 10. ure prispela na bojišče, že opoldan prisilila Turke, da so se začeli v neredu umikati; umik se je kmalu izpremenil v paničen beg.

Rezultat.

Zasledovanje potolčenega sovražnika je prevzela najprej artilerija. Pozneje pa je vsa armada krenila za njim ter zavzela Skoplje. Tudi vojni plen je bil znaten, in predvidno bi bila zadela turško armado popolna katastrofa, da bi ne bili Srbi sami podcenjevali svojega uspeha, ne vedoč, da so imeli pred seboj malodane vso vardarsko armado, ki je tvorila največji del turških sil, določenih za operacije v tej vojni. Največji pomen pa ima bitka v tem, da je po vsem svetu dvignila prestiž srbskega orožja in srbskega imena, predvsem pa, da je utrdila vero srbskega naroda v lastno moč in pravičnost njegove stvari. Izpolnila je stoletni njegov ideal: Kosovo iz l. 1389 je bilo maščevano. Radi tega je umljivo, da se srbski spomini vedno z oduševljenjem vračajo h kumanovski bitki.

Smrtni slučaji.

V Mariboru je umrl 65 letni lesni trgovec v Kopitarjevi ulici Jurij Vojgend. — Umrla je Neža Merc, soproga železničarja v 57. letu. — Dalje je umrla 76 letna vdova po strojnem ključavničarju Čeh Marija. — Izkopali so pred 9 leti pokopano Agnezo Pen in jo prepeljali v Gradec.

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan.— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1002 — N. CHICAGO, ST. JOLIET, ILL.

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD

6017-19 Sa. Clair avenue in

1053 — E. 62nd St., ... Cleveland, Ohio.

TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!

Randolph 1881 ali Randolph 4550

PODRUŽNICA:

15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

GOSPODINJE V JOLIETU

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

MESO IN GROCERIJO

V zalogi imam vedno vsake vrste sveže ali suho prekajeno meso ter vse predmete, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko obrt.

JOHN N. PASDERTZ

COR. CENTER & HUTCHINS STS., JOLIET, ILL.

Chicago Telefon 2917.

Našim trgovcem

je dobro znana uljudna postrežba naše banke. Ugodnosti, ki jih prejemajo od nas potom svojega čekovnega računa so mnogovrstne. Tudi vi ste lahko istih deležn i ako imate ULOŽEN DENAR NA ČEKOVNI RAČUN ter bi nas veselilo vam dati nadaljna pojasnila v ti zadevi. Mnoga naša društva plačujejo svoje izdatke s čeki, izdelanimi na našo banko, istotako tudi K S. K. Jednota, v svojo popolno zadovoljnost.

Kadar potujete, vzemite na pot naše potniške čeke, katere izmenjate lahko povsod kakor navadni papirnati denar. Vendar so bolj varni kot denar, ker je vsak ček registrovan z Vašim podpisom, ako bi ga slučajno izgubili.

Naš kapital in rezervni sklad v vsoti več kot $740,000, je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO & CLINTON STS., JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, predsednik Chas. G. Piercę, kasir

Joseph Dundá, pomožni kasir

Za Revmatične bolečine, nevralgijo, navadne prehlade, boleče mišice, sklepe in izpahke

Uporabljajte DR. RICHTER'S Anchor Brand

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka Reg. U. S. Pat. Off.

Ni pristen brez naše SIDRO tvorniške znamke.

V lekarnah 35c in 70c.

F. AD. RICHTER & CO., Berry & So. 5th Sts., Brooklyn, N. Y.

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovora za slabe zobe.

Časi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minuli, pa tudi stroški za dentistovo delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, ali več, ki so pokaženi, ne odlašajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zavarujte si svoje splošno zdravje z zdravimi zobmi.

C. V. McKinley, D. D. S.

naslednik Burrows zobozdravnika

D' Arcy poslopje, 2. nadstropje -:- štv. sobe 204

Phone: 4854

CHICAGO IN VAN BUREN STREETS

JOLIET, ILL.

Preiskava in ocena

BREZPLAČNO

ženska postrežnica

Odprto: od 9. zjutraj do 8. zvečer.

V nedelje od 10. zjutraj do 12. opoldne.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za premog — drva in prevažanje pohištva ob času selitve.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 3221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.